

Naročnina za kraljevino  
SHS  
Mesečno 40 K. Letno 480 K.  
Inozemstvo:  
Mesečno 50 K. Letno 600 K.  
Oglaš: enostopna mm vrsta za  
enkrat 2 K, večkrat popust.

# JUGOSLAV

Vseučiliški knjižnici  
v Ljubljani.

Obvezni izvod,  
poštne proste.

Uredništvo:  
1/1. Telefon 300  
avb:  
Telefon 44.  
ne vračajo.  
priložiti znamke  
odgovor.

## Velika ententa za mir. -- Karl mora iti!

London, 28. oktobra. Reuterjev urad doznava, da v zunanjem uradu ne vedo ničesar o kakem ultimatu male antante Madžarski. V splošnem so angloški politični krogi mnenja, da se mora bivši cesar ali odreči prestolu, ali pa se mora oficijelno odstaviti. V tej točki se Velika in Mala antanta popol-

noma strinjata. Angleški politični krogi niso, da ultimati ni potreben, ker se dá vprašanje rešiti mirnim putem, mir se mora ohraniti, ker se eventualne finančne ali teritorialne kompenzacije v škodo Madžarske ne dajo spraviti v sklad z mirovno pogodbo.

## Politična situacija.

Zagreb, 29. okt. (Izv.) O sejah hrvatskega bloka se v javnosti ne doznava skoraj nič, ker so zajednički znava frankovci, odkar so prišli pod vodstvo Radiča, sprejeli tudi njegovo taktiko, ki obstoja v tem, da se o stori-  
jenih sklepih nič ne pušča v javnost. Doslej se ve le to, da še niso storjeni nobeni važnejši sklepi, ker imajo po-  
edine frakcije hrvatskega bloka po-  
sebne seje in se šele jutri sestanejo k  
skupni seji, katere se najbrže udeležijo  
tudi dr. Trumbić in dr. Momčilo Iva-  
nič. Ni verjetno, da bi jutrišnji dan  
prinesel kaka iznenadenja, ker je več  
kot gotovo, da Radič ne bo šel v Beo-  
grad, dokler ne računa s tem, da mora  
doseči kak pozitiven uspeh, s katerim  
bi potem upravičil izpremembo svoje

taktike pred svojimi pristaši. Zato je  
zelo verjetno, da bo tako postopanje  
Radiča ustvarilo nesoglasje v hrvats-  
kem bloku, ker ostale stranke tega  
bloka niso brezpogojno za politični  
splendid isolation. — Dočim zboruje  
Radič v Zagrebu, se doznava iz popol-  
noma zanesljivega vira, da se zemljor-  
adniki pripravljajo na to, da pridobijo  
tal v Sloveniji. Oni hočejo v Celju  
osnovati svoje glasilo »Nova vas«, ki  
bo najbrže izhajala enkrat na teden.  
Vrgli so v svet geslo o izdajstvu »Slo-  
venske samostojne kmetijske stranke«,  
ki se je izneverila zemljoradniškim  
načelom, pa se nadejajo, da bodo  
mogli zbrati nekaj nezadovoljnejšev,  
zlasti na Štajerskem in tako ojačiti  
svojo stranko.

## Narodna skupščina.

Beograd, 29. okt. (Izv.) Narodna  
skupščina se je danes po daljšem od-  
moru zopet sestala k seji. Predsednik  
dr. Ribar je otvoril sejo ob 11.30. Po  
uvodnih besedah je podal besedo za-  
stopniku ministrskega predsednika g.  
Marku Trifkoviću, ki je prečital ukaz  
s katerim se narodna skupščina kra-

ljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev  
sklicuje na redno zasedanje. — Nato  
je predsednik predlagal, naj se prva  
seja zaključi in odredi prihodnja za  
popoldne ob 16. uri z dnevnim re-  
dom: Izjava vlade povodom dogod-  
kov na Madžarskem. Predlog je bil  
sprejet.

## Borba z Albanci.

Beograd, 29. okt. (Izv.) Kako-  
poročajo iz Južne Srbije, se nadaljuje  
borba v odseku Aras — Lješ. Albanci  
so se z močnimi napadi poskušali pri-  
bliziti našim postojankam, pa so bili  
energično odbiti. Naša artilerija de-  
luje z največjim uspehom in čisti vse

pred pehoto, ki kljub ogromnim  
težkočam zavzema postojanko za po-  
stojanko. Iz mnogih albanskih trupel  
je sklepati, da se izgube Arnautov  
zelo velike. Poleg tega so naše čete  
zajele veliko število ujetnikov.

## Konferenca v Portorose.

Portorose, 29. oktobra. Danes so se  
pričela posvetovanja konferenca v Por-  
torose. V otvoritveni seji je bil izvoljen  
Avezana za predsednika, Batou in  
Dent za podpredsednika. Sklenilo se je,  
da sestavi tri komisije, gospodarsko, pošt-

no in železniško. Načelnika komisije za  
železnice sta Luccioni in Dent. Komis-  
ije prično delati popoldne. Dospeli so  
tudi češkoslovaški delegati, tako da so  
sedaj zastopane vse države.

ARETACIJA KARLISTICNIH  
MAGNATOV NA OGRSKEM.  
Budimpešta, 29. okt. (Izv.) Grof  
Andrassy in Stefan Rakovszky sta bila  
anoči prepeljana v Budimpešto in od-  
dana v zapor državnega pravdnštva.

KAM POSLJEJO KARLA?  
London, 29. okt. (Izv.) Poslaniška  
konferenca predlaga Madeira kot za-  
veščiše razkralju Karlu pod pogojem,  
da pristane na to Portugalska.

VELIKA IN MALA ANTANTA.  
London, 29. okt. »Daily Chronicle«  
piše: Velika ententa je članom male  
entente nudila svojo moralnično pod-  
poro, ko so odredili mobilizacijo, da  
preprečijo povratek Habsburžanov.  
Ker je pa madžarska vlada poizkus  
Karla zadržati v kalu, ni več povoda za  
oboroženo posredovanje, pač pa se  
mora Madžarska opozoriti, da bi se  
ta vznemirjajoči dogodek nikdar ne  
pripletal, ako bi madžarska vlada ne  
pokazala zanemarjenja v izvrševanju  
pogodbenih dolžnosti, ki se tičejo  
Burske.

PREKI SOD V KRASICAH.  
Praga, 28. okt. Tiskovni oddelek  
ministrstva za narodno brambo poro-  
ča: »Včeraj ob 17. je došel v Krasice  
vojaški asistentni oddelek, ki je obsto-  
jal iz 38 mož in dveh častnikov. Na  
kolodvoru je pričakovala oddelek  
večja množica nemškega prebival-  
stva, ki je sprejela vojske s hrupom,  
jih obkolila in obmetavala s kame-  
njem. Moštvo je vkljub temu ohranilo  
red in disciplino ter ni odgovarjalo na  
zahteve. Ko je oddelek med znatnimi  
zaprekami prišel na glavni trg, sta  
padla iz sosednjih hiš dva strela. To  
je bilo znamenje za napad zbranega  
prebivalstva, ki je hotelo vojakom  
odvzeti puške. Ubilih je bilo 11 oseb,  
10 pa ranjenih. V varstvo miru se je  
nad političnim okrajem Krasice pro-  
glasil preki sod.

AMNESTIJA IN MIR NA OGRSKEM.  
Budimpešta, 28. oktobra. Štacijski  
poveljnik v Subotiču general Artner je  
izjavil, da ni nikakega povoda več za  
vznemirjanje, ker se je na Madžarskem  
povod vzpostavil mir in red in je ukre-

njeno vse, da se preprečijo kršitve  
miru. Prebivalstvo pričakuje nadaljnje-  
ga razvoja dogodkov s popolnim mi-  
rom. Za stroge ukrepe ni nobenega po-  
voda, zaradi tega so bile razveljavljene  
že vse izjemne naredbe. Po odloku dr-  
žavnega upravičila morejo oni, ki so se  
udeležili restavracijske akcije, upati na  
celotno amnestijo.

K MOBILIZACIJI NA ČESKEM.  
Berlin, 29. oktobra. Po vesteh z  
meje je došlo, kakor poroča »Berliner  
Tagblatt« včeraj v Rumburgu in War-  
ndorfu ter drugih krajih povodom mobi-  
lizacije do ustitvitve dela in drugih pro-  
testnih izjav.

KARL IN ZITA V SAMOSTANU  
TIHANY.

Budimpešta, 29. oktobra. Madžarski  
korespondenčni urad javlja iz Tihany-  
ja: Za bivšo kraljevsko dvojico so pri-  
redili levo krilo samostana. Samostan  
čuva 150 vojakov in 80 orožnikov. Po-  
veljuje jim general Lorx. V Tihanyju se  
nahajata tudi polkovnik Simonfalvy in  
major Tokos. S strani antante se na-  
hajajo v Tihanyju angleški polkovnik  
Selby, francoski polkovnik Minaux in  
italijanski polkovnik Auzoni. Pred sa-  
mostanskimi vrati stoji častna straža.  
Polotok je zaprt s trikratnim vojaškim  
kordonom. Promet z brodom je bil ne-  
kak dni popolnoma ustavljen, sedaj pa  
je vsak dan dvakrat dovoljen. Bivši  
kralj se nahaja v potnem stanju. Dva-  
krat na dan se udeleži službe božje.  
Ob lepem vremenu se izprehaja po  
vrtu, ki je obdan z visokim kamenitim  
zidom. Včeraj sta ga obiskala knez  
primas Csernoch in general Soos.

FRANCOSKA PROTI HABSBURGOM.  
CEM?

Pariz, 29. oktobra. »Temps« izjav-  
lja v polemiki, da se ne more nastopiti  
dovolj ostro proti podtikanju, da Fran-  
cija skriva podpira bivšega cesarja  
Karla. List upa, da se zavezniki ne bodo  
zadovoljili s tem, da bodo zahtevali od-  
poved Karla, marveč da bodo pripra-  
vili madžarsko vlado do tega, da bo  
proglasila odpoved vse dinastije, kakor  
želi to mala antanta.

DR. BENES IN MASARYK —  
EDINA ZA SKUPNI NASTOP  
VOJSKE IN NARODA.

Praga, 28. okt. Pri slavnostni in  
svečani avdijenci povodom slavlja  
tretje obletnice Češkoslovaške repub-  
like pri predsedniku republike je izva-  
jal ministrski predsednik dr. Beneš:  
Vlada se more že danes veseliti prvih  
uspehov svoje odločnosti. Vlada je  
upala, da se bo ves problem rešil v  
kratkem. Upamo, da se bomo mogli v  
kratkem vrniti k popolnemu plodonos-  
nemu delu pod boljšimi pogoji, k na-  
šim velikim mirovnim nalogam v par-  
lament, kjer bo po zadnjih dogodkih  
vladala še večja enotnost, državniška  
mirnost in razsodnost, kakor tudi ona  
spravna in preudarna atmosfera pri  
vseh strankah in nacionalistih, ki bo  
olajšala vladi izvršiti to, kar si je po-  
stavila za cilj. — Po cerclu a) člani  
kabineta, je predsednik Masaryk spre-  
jel deputacijo vojske. Na nagovor mi-  
nistra za narodno brambo je odgovoril  
predsednik: Zahvaljujem se vam za  
vašo izjavo. V kolikor sem sprejel ve-  
sti, napreduje mobilizacija v vsej dr-  
žavi v miru in redu. V tem vidim do-  
kaz, da sta vojska kakor tudi ljudstvo  
vseh slojev spoznala, da je naša vojs-  
ka nekaj drugega, kakor pa v stari  
absolutistični državi. Pričakujem stro-  
go disciplino pri vseh nadaljnjih akci-  
jah. Naša vojska, njena uprava in  
vodstvo se bodo obnašali napram dr-  
žavljanom vzorno ne samo doma, tem-  
več tudi na tujem ozemlju, ako bo po-  
trebno, da odide tja. Mi nimamo nu-  
benih osvojevalnih namenov in tudi ne  
uganjamo nobene maščevalne poli-  
tike. Mi nočemo vojne, toda znano se  
brani. — Na nagovor predsednika  
češkoslovaškega narodnega sveta je  
odgovoril predsednik: Ne dvomim, da  
se bo narodni svet potrudil vzdržati  
mir, razsodnost in red v vseh slojih  
našega naroda. Upam, da bodo mobi-  
lizacija in njene posledice ojačile  
spravljivo razpoloženje, v katerem je  
pričela nova vlada s svojim poslova-  
njem. Zunanji položaj, nevarnost pe-  
litičnih in socijalističnih reakcij zaht-  
eva konsolidacijo naše države. Pod  
tem razumem tudi zadovoljitev vseh  
pametnih in primernih zahtev državo-  
tvornih strank ne glede na politične,  
socijalne, verske in narodne razlike.  
Narodni svet je poklican razsirjati  
zmisel za državo in državniško poli-  
tiko, za politiko, ki bi mogla harmo-  
nično predložiti notranje potrebe z o-  
zirom na sosednje države in na vso Ev-  
ropo. Bil sem vedno prepričan in tega  
nisem samo enkrat izrekel davno pred  
vojno, da je češko vprašanje svetovno  
vprašanje. Želim vam, da bi to pra-  
vilno pojmovali ter mogli to veliko  
naloge s svojo organizacijo razširiti  
in ojačiti.

ANTANTA IN DOGODKI NA MAD-  
ŽARSKEM.

Dunaj, 29. oktobra. (Izv.) Diplomatska  
pogajanja v madžarskem vprašanju  
se bližajo koncu. Dobro poučeni krogi  
sodijo, da ne pride do vojne med malo  
antanto in Madžarsko. Domnevajo, da  
bo Madžarska pač morala sprejeti za-  
hteve male antante in da se ta ne bo  
zadovoljila s formalnim sprejetjem za-  
htev in da bo izvedbo izsilila z voja-  
škimi sankcijami. Mala antanta bo po-  
temtakem zasedla madžarske pokrajine  
in mesta.

KARLOVO RAZSTOLIČENJE.

Budimpešta, 29. oktobra. (Izv.) Bivši  
kralj Karel dosel še ni podpisal dekreta,  
s katerim se odreče Madžarskemu pre-  
stolu. Pogajanja v Tihanyju se nadalju-  
jejo. Do jutri se mora kralj odpovedati,  
ker bi se sicer moral odstaviti. V ne-  
deljo bodo razkralja Karla prepeljali na  
angleško vojno ladjo. Kraljica Zita bo  
prostovoljno sledila soprogu v prognan-  
stvo.

SLOVENSKI ODDELEK NA VSE-  
UČILIŠČU V NEW YORKU.

Newyork, 29. okt. (Izv.) Veliko  
newyorško vseučilišče, Calumbia Uni-  
versity je ravnokar izdalo učni pro-  
gram svojega slovenskega oddelka za  
šolsko leto 1921—1922. Slovenski od-  
delek (Slavonic Department) je bil  
dosedaj pod vodstvom znanega slavi-  
sta prof. John D. Prince, ki je bil ne-  
davno imenovan za ameriškega posla-  
nika na Danskem. O jugoslovenskih  
predmetih predava prof. Dr. Milivoj  
S. Stanojevič. Isto so: dva tečaja za  
poduk srbo-hrvaščine, eden začetni  
in drugi nadaljevalni, vsak po dve uri  
na teden: nadalje predavanja o mo-  
derni jugoslovenski kulturi vsak petek  
od 7. do 8.40 zvečer. Vsakdo sme te-  
tečaj proti plačilu predpisane vpis-  
nine obiskovati.

## Razdelitev v oblasti.

Ko so ob prevratu leta 1918 zastopniki naših pokrajin polagali temelje  
enoine državnosti svojega naroda, tedaj je ta čin izražal vznešeno soglasje  
nacionalopolitičnega hotenja jugoslovanskega naroda. Nacionalna propa-  
ganda v inostranstvu in revolucionarna borba v jugoslovanskih pokrajinah  
Avstroogrške proti stari monarhiji in za skupno jugoslovansko državo se je  
hranila v poletom sanj o bratskem, skupnem domu, v katerem smo želeli  
bivati samostalni. Osobito je mladina prednjačila s programom, stvoriti iz  
treh plemen enotno nacijo in enoten kulturni tip jugoslovanskega človeka.  
Takšno je bilo razpoloženje ljudstva in inteligence ob prevratu in ob progla-  
šenju naračnega edinstva 1. decembra 1918.

Če pregledamo siedečo dobo do sprejetja Vidovdanske ustave 28. julija  
1921 in preiskujemo, v koliko je utrdila od naroda zahtevano in od regenta  
proglasheno narodno edinstvo, moramo ugotoviti, da se je nacionalno in dr-  
žavijansko čustvovanje znatno poslabšalo in da se je končno pojavilo v  
ostri obliki plemensko nasprotje. Notranjepolitične borbe so rodile hrvatsko  
vprašanje in globoko utemeljene zahteve po reviziji ustave, ki se znajo izpre-  
meniti v notranjo opasnost prvega reda in zamotati naše notranje življenje  
za desetletja. Notranjepolitična vprašanja so v tesni zvezi z nalogami zu-  
nanje varnosti, ki nam jih bo bodočnost prinesla. Ako v notranjosti države  
ne bomo uspešni utrditi mirni razvoj ter priti do zadovoljive in nacionalno  
edinstvenost naše države pospešujoče ustave in s tem do možnosti pravil-  
nega, nemotenega in potenciranega socialnega, gospodarskega in kultur-  
nega dela, tedaj država ne bo mogla ustvariti krepki organizem, ki bo v  
stanu kljubovati sovražnim silam in položajem, ki se bodo v bodočnosti za-  
ganjali v naše državno telo. Borbe za Vidovdansko ustavo so pokazale, da  
se je z vprašanjem upravne razdelitve, to je z razdelitvijo v oblasti spojilo  
bistveno zagato naše notranje politike, namreč hrvatsko opozicijo. V tem  
oziru je Stojan Prolić vodil pregovore v Zagrebu in najnovejša brzojavka  
iz Beograda pravi, da bo vlada zakon o oblastni razdelitvi in avtonomiji  
predložila zakonodajni skupščini, da ona izvrši potrebne izpremembe. Sedaj  
je za hrvatsko opozicijo prišel trenutek, da izrazi in pridobi, kar se pridobiti  
še dá. Absolutni centralisti uvidijo opasnost plemenskega vprašanja v obliki  
in obsegu, ki ga je danes zavzelo. Alternativa pravi, da tirajo lastna notranje-  
politična naziranja do skrajnosti in s silo odpravijo stranke, ki se jim upirajo,  
ali pa da uvidijo brezuspešnost in nevarnost te poti, ki bi naš notranji polo-  
žaj še bolj poslabšale. Kadar je polovica naroda proti sedanjim ustavi, tedaj  
se mora ustavna revizija izvršiti potom mirnega sporazuma ali pa potom  
novih volitev. Ti izhodi se bodo v bližnjih dneh razjasnili. Načrte, ki pre-  
videvajo nekako federalistično razdelbo države suverenih plemen, odklanja  
javnost kot protidržavne nakane. Menda je St. Radič revidiral svoj zagri-  
zeni program in nadomestil čustveno razburjenost s treznim pogledom na  
državo in na gospodarskoseljaške interese, katere bi moral pač tudi braniti.  
Plemensko čustvovanje je danes sociološko dejstvo, preko katerega resen  
politik ne sme preiti. Gre samo zato, da se najde sociološko utemeljene pre-  
hode, in sicer najkrajše in najuspešnejše, ki bodo omogočili neprisiljeno  
zlitje jugoslovanskih pokrajin v enotno nacionalno zavest. To pa bo dose-  
ženo, kadar bomo izločili vse plemenske nazive, plemenske tendence in  
čustvovanja. Z nasiljem se ti prehodi ne bodo dali doseči, to je jasno kot  
beli dan.

Oblastvena razdelitev, ki bi tujerodnim manjšinam prepuščala upravo  
recimo Vojvodine ali Makedonije, ne more iz državnih ozirov priti v poštev.  
Na drugi strani ne sme oblastvena razdelitev dražiti danes obstoječo ple-  
mensko občutljivost. Tozadevno je Trumbić sestavil načrt, ki deli državo  
na štiri dele in sicer Slovenijo z Ljubljano; Hrvatsko, Slavonijo in Medji-  
murje z Zagrebom; Beograd, Vojvodino, Srbijo in Makedonijo z Beogradom;  
Bosno, Hercegovino, Dalmacijo in Crnogoro s Sarajevom. S sarajevsko sku-  
pino bi bilo plemensko vprašanje uravnovešeno. Ta načrt bi ustvaril ugodna  
tla za izravnavo nasprotstev. Jasno je, da bi taka ali slična rešitev izločila ple-  
mensko vprašanje in ustavno revizijo, ki jo je Vidovdanska ustava postavila  
našem notranjepolitičnemu življenju. Vlado stranke kakor tudi opozicija  
naj dokaže, da je oblastvena razdelitev in ustava zaradi države in naroda,  
ne pa narobe narod in država zaradi kapricioznega načrta oblastne razde-  
litve ene ali druge stranke. Oblastna razdelitev, ki bo zadostila navedenim  
dvem zahtevam našega notranjega življenja, bo šele izločila nasprotja in  
omogočila zaenkrat sestavljeno nato čezdalje bolj enotno kulturo in nacijo.  
Prava notranja politika je tista, ki računa na zgodovinski in sociološki  
pogoji državnostnosti!

## Razmejitevna komisija z Italijo.

Beograd, 29. okt. (Izv.) Razmejite-  
vena komisija z Italijo bo te dni ob-  
novila svoje delovanje. Po sklepu

naše in italijanske vlade se ima raz-  
mejitev končati do zime.

SPREMSTVO KARLOVO MORA IZ  
ŠVICE, DOLGOVE MORA PLAČATI  
MADŽARSKA.

Bern, 28. oktobra. Čisto izključeno  
je, da bi dovolil zvezni svet spremstvu  
razčesarja Karla na prošnjo ostati v  
Švici še dalje, kakor do predpisanega  
31. oktobra, na kateri dan mora sprem-  
stvo zapustiti Švico. Izvedba težavne  
finančne likvidacije je, kakor doznava  
švicarska brzojavna agencija, po mne-  
nju očiščelnih krogov stvar madžarske  
vlade.

ITALIJA PROTI MALI ANTANTI.

Rim, 29. oktobra. (Izv.) Merodajni  
krogi potrjujejo, da je italijanska vlada  
naročila svojim poslanikom v Pragi  
in Beogradu, da pozove češkoslova-  
ško in jugoslovansko vlado, naj bodita  
zmerni v svojih zahtevah napram Ma-  
žarski. Italija je sporazumno z zavez-  
niki mnenja, da oboroževanja male  
antante miru v Evropi ne bodo zago-  
toville, ampak ogrožala. Kar se tiče  
ostalih zahtev male antante, meni Itali-

ja, da morejo biti le predmet pogajanj,  
ne pa groženj.

## Borzna poročila.

Dunaj, 29. okt. Tendencia današnje  
privatne borze je bila menjajoča.  
Valute so notirale: marke 2350. do  
2400, češkoslovaške krone 4030  
do 4150, jugoslovanske krone 1350  
do 1370, madžarske krone 520—530,  
poljske marke 91—93, dolarji 4200 do  
4225, funti 16.600—17.000, francoski  
franki 300—305, lire 162—165, švi-  
carski franki 780—785, leji 2600 do  
2650.

Curth, 29. okt. Devize: Berlin  
3.12, Holandija 185, Newyork 544,  
London 21.40, Pariz 39.65, Milan  
21.55, Praga 5.50, Varšava 0.13, Za-  
greb 1.85, Budimpešta 0.70, Bukare-  
šta 3.50, Dunaj 0.25, avstrijske krone  
0.16.

Naročite in širite "JUGOSLAVIJO"

1941-1942





Michél Zevaco:  
„NOSTRADAMUS.“  
Dolgo je prisluškovala. Krčevita napetost njenih črt je ponehala. Rohnenje ognja in oddaljeni hrup na ulici sta ji pričala, da je njena zvižga uspela.  
»Ne bo jih doli...«  
Vrgla je nož od sebe. Šele zdaj je jela trepetati. In mahoma je zajokala. Pokleknila je k Beaureversu, raztrgala mu jopič na prsih in zagledala dvojce ran, ki ju je brž izprala z vinom. Royal je odprl oči, pogledal okrog sebe in videl, da je v kleti. Nasmehnil se je.  
»Mirtka! Tak si me vendar rešila? Oh, jaz — —«  
Ostalo se je izgubilo v nerazločnem mrmranju. Spet je izgubil zavest.  
»Kako je lep — o Bog!« je vzdihnila Mirta.  
In res: ponosna smela lepota se je izražala v njegovih ostrih, treznih črtah, ki so se vse sijale od mladosti. Ko se je osvestil, je rohnjenje ognja že pojemalelo.  
»Mirta,« je dejal, »ali imam še kaj kredita? Daj mi piti!«  
Prinesla je poln kozarec vina. Royal ga je v dušku izpil.  
Mnogo ur je bilo preteklo. Zdaj niha slišala nikakega šuma več. Mirta je šla časih na vrh stopnic, prisluhnila, potipala zatvoro in čutila, da se hladi.  
»Noč mora biti,« je dejala nazadnje sama pri sebi.  
Ni se varala. Že zdavnaj je bilo polnoči. Odpehnila je zatvoro in jo potrkusila vzdigniti. Nekaj je pritiskalo nanjo: gorel tram, ki je bil padel s stropa. Uprla se je z rameni. Beaurevers jo je občudoval. Htel je od jeze in mehkebe hkrati.  
»To bi moral opraviti jaz!«  
A zdaj se je zatvora udala in se odprla z velikim ropotom. Mirta je pogledala na vrh in je videla krčmo uničeno do tal. Videla je konec svoje cvetoče obrti; in vendar se ni kesala z nobenim utripom srca.  
»Odšli so,« je dejala, vrnivši se k njemu. »Črna noč je, Morava jo izrabila. Kam poideva?«  
»Preko ulice,« je dejal Beaurevers.  
Mislila je, da se mu meša. On pa je dodal:  
»Saj stanuje tamkaj ženska, ki se imenuje »gospa brez imena?«  
»Da!« je pritrdila Mirta in oči so se ji raztegnile od groze. »Tja hočete iti?«  
»Gotovo, draga Mirta. Tista žena mi je rekla nedavno: »Ako bi kedaj potrebovali zavetja, pridite k meni.« Obljubila mi je pribežališče. Pojdiva k nji!«  
Mirta se je prekrizala. Mrzel strah ji je zalil vse žile.  
»Rešila sem ga profosovih beričev,« je zamrmrala sama pri sebi. »Toda kako naj ga rešim prikazni, ki sem jo videla bloditi že najmanj desetkrat sredi noči na pokopališču Nedolžnih otrok? ...«  
II.  
Hiša v Tkalski ulici.  
Royal de Beaurevers je vstal in se naslonil na steno.  
»Oprite se name,« je dejala Mirta. »Nič se ne bojte. Ali so vaše rane zelo nevarne? O Bog!«  
»Ne, draga Mirta. Samo v glavi se mi vrti, drugače ni hudega. Tisti veliki lopov me je udaril baš v zadnjem hipu — sam vrag si ga vedi, s čim. Jutri bo spet vse dobro.«  
Šel je po stopnicah na vrh in krenil po razvalinah nekdanje skupne izbe. Tam pa je zdajci zaklel, da so se Mirti zašibile noge; toda vzlic kletvici je moral sestiti.  
»Daj, Mirta, potrkaj na vrata dobre gospe...«  
»Jaz! ...«  
»Da, ti. Saj vidiš, da moram umreti, ako ne dobim pomoči! ...«  
Zaprli je oči ter se zgrudil vznak. Prav je rekel: rane so bile brez pomena; samo udarec, ki ga je dobil po glavi, je moral biti strašan. In tik nato se mu je jelo blesti. Preplašena Mirta je planila preko ulice ter zaro-potala z železnim trkalom, kar so ji dale moči. Prebivalci te hiše očitno niso spali; morda so čakali kakega dogodka. Vrata so se odprla že na prvi udarec in na prag je stopil silovbrad mož orjaške postave in vzne-mirjenega obličja; v roki je držal svetilko.  
»Česa želite?« je vprašal osorno.  
»Pomoči in zavetja.«  
»Za koga?« je vprašal izza mo-ževega hrbta čudovito nežen glas.  
In pokazala se je gospa brez ime-na. Mirta se zdaj ni bala ničesar več, ker je vedela, da gre Royalu za živ-ljenje.  
»Za mladega moža, ki ste mu ob-ljubi svojo zaščito.«  
»Kako mu je ime?«  
»Royal de Beaurevers.«  
»Pokažite nama pot!« je velela gospa. »Stopimo, vrli Gilles.«  
Mirta je drhtela, ko je poslušala ta glas. Toda njen trepet ni bil trepet strahu. Kaj je bil potemtakem? So-

čutje? S čim? Glas je zvenel kakor skrivnostno žalobna pesem. Oh, vsa sladkost, je bila v njem toda le slad-kos živega obupa. Mirta je drgetala od tesnobe, sama ne vedoč, odkod iz-vira ...  
»Ječar! Gilej ječarja! ...«  
Mož, ki mu je bilo ime Gilles, je ves osupnil in obstal. Lasje so se mu naježili ...  
Gospa brez imena je stopila bliže. Pogledala je Beaureversa in stala nekaj trenutkov v globoki zamišlje-nosti.  
»To je mladi mož, ki naju je re-šil tisto noč iz razbojniških rok. Dan-es je bil v tej krčmi boj. Ali je prišel profos zaradi njega?«  
»Da, gospa,« je odgovorila Mirta, čeprav je zadala neznanca svoje vprašanje bolj sebi nego nji.  
»Nevarno bi ga bilo spraviti k meni,« je povzela gospa. »Morda zvedo, da ni mrtev, zlasti ako pre-iščejo podrtine. Iskati ga utegnejo tudi po sosednjih hišah. Morda nas opazujejo že zdaj. Za vsakim oknom, ki zre na nas, se nam je bati vohuna. Toda kam naj ga spravimo, ako ne k meni?«  
Zdelo se je, da gospa že ima svo-jo misel; izprva jo je zavračala, na-zadnje pa se je vendar odločila zanjo.  
»Naj bo,« je zamrmrala. »Ker gre za rešitev človeka, ki me je ote-l, se pač lahko vrnem tja. Moram se vrniti! Ali je ta mladi mož vaš so-rodnik? Vaš prijatelj nemara? ...«  
»Moj brat je, gospa,« je vzdihnila Mirta.  
»Brat!« je zamrmrala gospa. »Oh, ko bi jaz imela brata! ... Po-slušajte. Pojdite k meni in ostanite tam pri Margoti.« Mirta je zmajala z glavo. »Potrebno je. Nekdo mora paziti, kaj se godi okrog bivše krčme.«  
»To je res ...«  
»Vašega brata spravim jaz na varen kraj. Gilles vam pride poročat, kako je z njim. Na pot, moj vrli Gilles!«  
Mirta bi bila dala desno roko, da se ji ne bi bilo treba ločiti od Beau-reversa. Ta glas pa jo je zmedel in podjarmil s svojo neodoljivo milino. Nekaj ji je pravilo, da je Beaurevers pri gospej brez imena povsem na varnem. In vendar je smatrala ta ženo še pred desetimi minutami za sumljivo bitje ...  
Mirta je sklonila čelo. Prej sum-ljivo bitje se ji je zdelo v tem tren-utku angel, ki razodeva že s pr-vim svojim dejanjem in s prvim zvo-kom glasu svojo nadzemljsko na-

turo. Mirta je stopila v hišo, gospa brez imena pa se je odpravila na pot; zdaj je ona prevzela svetilko. Gilles ji je sledil, nesoč Royala na svojih mišičastih rokah. Gospa je trd-no stopala. Čim bolj se je bližala cilju, tem belejši je postal njen blede obraz. Jela je trepetati. A njen korak zato ni bil počasnejši. Kaj se je go-dilo v tej duši? Kakšne strašne bo-lečine so vstajale ob njeni poti in so jo spremljale nalik čedalje številnejši vojski strahov? ...  
Dospeli so v Tkalsko ulico ...  
»Tukaj!« je zamrmrala gospa sa-ma pri sebi ter se ustavila pred neko hišo.  
»Tukaj! ...« so nerazločno za-mrmrale njene drhteče ustnice. In pogled njenih oči je z globoko tesno-bo obvisel na hišnih vratih.  
(... prihodnjič.)

**Prodaja se:**  
**ENONADSTROPNA, LEPA HIŠA**  
v Planini pri Rakeku z vpelano špecerijsko trgovino. Poleg hiše se nahaja sadni in zelenjadni vrt ter niža in gozd. Cena po dogovoru. Informacije daje I. Kušan, Ljubljana, Karlovska cesta 15.  
**STOJEČA BLAGAJNA**  
Wertheim, dobro ohranjena se prodaja. Polzve se Drame Martin sv. Jakoba nabrežje 29. 2200  
**POSESTVO**  
obstoječe iz 2 zidanih hiš, 2 gospodarskih poslopij, 13 oravov gozda za takojšnje naseljevanje, 7 oravov njiv in travnikov. Possestvo leži tik ob glavni cesti, oddaljeno 2 minuti od železniške postaje. Cena 110.000 dinarjev. Naslov v upravi lista. 2184  
**RESTAVRACIJA**  
z zemljiščem zelo prometno, gostilna v Mariboru, posestva od 150 oravov deloma z mehlovanimi hišami, trgovske in stanovanjske hiše, vile prodaja Zagorski, Maribor, Barvarska ulica 3. 2197  
**PRODA SE**  
malo posestvo v najlepši legi pri župni cerkvi v St. Rupertu, Dolenjsko, z živino in drugim inventarjem. Zelo pripravno za obrtnika, rokodelca ali kot letovišče. Lepo poslopje v dobrem stanu, ne daleč od žel. postaje. Več se izve na lcu mesta ali pri lastniku Fr. Pograc, Celje — Breg 33.  
**POSESTVO**  
ki se nahaja v dobrem stanju, poslople kompletno s pohištvo 5 govedi, 28 oravov zemlje, blizu Poljčan. Več se izve pri Antonu Wirtu, Križni vrh, Poljčane. 2147  
**Službe:**  
**SAMOSTOJNA KUJARICA**  
srednjih let se sprejme proti dobri plači. I. Wider, Ljubljana, Cesta na Rožnik 19. 2203  
**DRUŽABNIK**  
vešč v manufakturni stroki se išče. Ponudbe z označenjem kapitala pod »Trgovce« poštni predal 124, Ljubljana. 2202

**KLJUČAVNICARJA**  
sprejme tvečka J. Welbi, Štomškova ul. 4 v Ljubljani. 2198  
**TRGOVSKI POMOČNIK**  
mešane stroke, vešč tudi posla v pisarni išče primerne službe, najraje v Ljubljani. Ponudbe pod »zvest in marljiv« na upravo lista. 2194  
**KOT TRGOVSKI POMOČNIK ALI SKLADIŠČNIK**  
išče službe trgovsko nabavčen pomočnik v špecerijski stroki. Ponudbe pod »Specerija« na An. zav. Drago Beseljak in drug, Ljubljana, Sodna ulica 5. 2194  
**KONTORISTINJA**  
samostojna slovenska in nemška korespondentinja, izurjena strojepisna in stenografi-ja se takoj pod ugodnimi pogoji sprejme. Golob et Co. tovarna kemičnih izdelkov, Ljubljana-Vič. 2192  
**STAVBNEGA POLIRJA**  
z nastopom takoj sprejme Stavbna tvečka Ivan Ogrin. Grubarjevo nabrežje 8. 2183  
**KNJIGOVODKINJA**  
se sprejme. V poštev pridejo samo tiste z večletno prakso. Nastop s 1. novembra. Ponudbe do 30. oktobra, na upravo lista pod »Knjigovodkinja 100«. 2196  
**Razno:**  
**AKADEMIK**  
daje instrukcije iz francoske gramatike in konverzacije. Ponudbe pod št. 2154 na upra-vo lista. 2154  
**NAJCENEJŠI KLOBUKI**  
damski in moški. Izložba: Obrtni pospeše-valni urad na Dunajski cesti. Sprejema in oddaja popravila, barvanje preoblikanje itd. J. Steinberger, Dunajska cesta 9. drugo dvo-rišče, desno. 2201  
**VELIKA, POPOLNOMA SEPARI-RANA, ČEDNO OPREMLJENA SOBA**  
na Karlovski cesti se zamenja, če tudi z manjšo v sredini mesta. Naslov se izve pri upravnistvu Jugoslavije. 2196  
**ZAMENJAM TAKOJ STANOVANJE**  
v Mariboru (tri sobe, predsoba, veranda, kuhinja, sobica za služkinjo, shramba in pri-tikline) s stanovanjem v Ljubljani. Ponudbe pod »Park« poštno ležeče, Maribor. 2185  
**LOKAL**  
v sredini mesta se išče proti dobri najem-nini. Pisemne ponudbe na upravo »Jugosla-vije« M. A. S. 2186  
**STANOVANJE**  
s prehrano za dijakinjo se išče proti do-bremu plačilu. Dopisi pod »Dijakinja« na Aloma Company, anončna družba z o. z. Ljubljana, Kongresni trg 3. 2191  
**PRIPRAVEN PROSTOR V KAKEM MESTU**  
ali večjem kraju na Gorenjskem išče za svojo mizarstvo obrt Henrik Svete, kor. beg. mizarški mojster. Ponudbe sprejema »Go-sposvetski Zvon« pisarna Hotel Strukelj.  
**IŠČE SE**  
gostilna eventualno tudi z mesarjijo, na ra-čun ali v najem. Dopise na podružnico »Jugoslavije« v Ptuj. 2157

**Naznanilo!**  
Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem izstopil iz družbe  
**SAKS & TRATNIK** ter vodim pod svojim imenom lastno  
**elektrotehnično podjetje**  
v dosegljivih prostorih v Ljubljani in Mariboru.  
**LEOPOLD TRATNIK, elektrotehnično podjetje**  
LJUBLJANA, Sv. Petra c. 25. MARIBOR, Slovenska ul. 20.

**LOŽAR & BIZJAK**  
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 20.  
Priporočata najfinije tu- in inozemsko suknjo za obleke, suknje, površnike, žakete itd., vsake vrste izgo-tovljenih oblek, raglanov, zimskih sukenj, površnikov za gospode in dečke, najmod. klobuke, čepice, samoveznice, nepremočljive dežne plašče itd.  
Izdelava oblek po meri in najnovijem kroju.  
Stremjenje po zadovoljstvu vsakega p. n. odjemalca v polni meri.  
Konkurenčne cene! Konkurenčne cene!

**JEŽICE, KOSTANJ divji, KOSTI** mesarske in kuhinjske, **LASE** ženske, **CUNJE** mešane, **KOVINE** stare, **ODPADKE** od papirja.  
kupujem vsako množino po najvišjih dnevnih cenah. V zalogi imam tudi vsako množino belih in plavih ščiščenih desinficiranih cunj za snajenje strojev.  
**V. PANHOLZER,** Ljubljana, Pražakova ulica.

**Restavracija „Južni kolodvor“ Maribor.**  
Priporočam slavnemu občinstvu dobro domače vino in dobro kuhinjo po najnižjih cenah.  
Franjo Stikler, restavrater.

**Dražba**  
raznega pohištva, kompletne spalne sobe, kredence, svetilke, leste, poso-de, obleke, slik itd. se vrši v sredo 2. novembra ob pol 9 uri dopoldne na Glincih št. 37 v hiši g. Tribuča.  
**SPEDICIJSKA TVRDKA LUDOVIK SEVAR vd.**  
na RAKEKU  
oskrbuje točno, najhitreje vse v špe-dicijsko stroko spadajoče posle, kakor tudi ocarinjenje.

Največja zaloga klavirjev in pianinov v Ljubljani.  
Tvrdka **Jerica Hubad voj. Dolenc**  
Ljubljana, Hilsnerjeva ulica 5  
priporoča za nakup najboljše in-strumente izvrstnih tovarov po najsolidnejših nizkih cenah.

**Obvestilo.**  
Obveščava cenj. odjemalce in p. n. občinstvo, da sprejemava nova dela in popravila po najnižjih cenah. — Gotov čevlji v zalogi.  
Turistovski čevlji lastnega izdelka. Ant. in Jožinka Brajer - Kapele Ljubljana, Turjaski trg (Breg) št. 1.  
**Lanišče** in **predivo** zamenja v **platno** mehanična vrvarna terilnica in predilnica **Anton Sinkovec** Kranj - Grosuplje.

**Kompanjon**  
se išče vsled dovršenega povečanja zelo dobičkanosnega podjetja (tvor-nice) v Ljubljani. Stokovna znanost ni potrebna. Kapital 150.000 dinarjev. Ponudbe pod „150.000“ na upravnistvo tega lista.  
**Plodonošno podjetje**  
(koncesija) se da pod ugodnimi pogoji v najem.  
Vprašanja na „Ljubljana“, poštini predal 166.  
Prazne nove in rabljene **vreče (dlakove)** v vsaki množini po najnižji ceni pri **FR. SIRC, KRANJ.** Kupujem suhe gobe, rižol, brinjevo olje.  
**Obvestilo.**  
Imam v zalogi vse sokolske potrebšine. kroje, telovadne obleke, čevlje, ovrtnike gumba za člane in članice.  
Ceniki na razpo-ago! **PETER CAPUDER** Zdravo! Dobavitelj J. S. S.

**Knjiga s slikami za zabavo in pouk našim malim**  
**MOJ ZVERINJAK** izvod 20 K v **Zvezni knjigarni** v Ljubljani, Marjin trg št. 8.  
**Pohištvo in tapetniška delavnica**  
Spalne in jedilne sobe, pisarniške oprave, fotele, klub-garniture, ku-hinje in železne postelje vsake vrste po nizki dnevni ceni.  
**Brata Sever** Ljubljana, Kolizej, Gosposvetska cesta št. 13.

**Elektrotehnično podjetje Fran Saks**  
Maribor, Slovenska ulica 20. Ljubljana, Rimska cesta 10.  
obvešča svoje odjemalce in trgovske prijatelje, da je začel izvrševati elektrotehnično obratovanje z 1. oktobrom t. l. samostojno in ni več v družbi z g. Trainikom.  
Priporoča se za zgradbo vseh v elektrotehnično stroko spadajočih del, katere izvršuje z znano vestnostjo.

**Novo došlo!**  
Posteljno perje Fino perje (Caunen) Preproge Posteljni predložki Gradi za madrace Platno za slamnake Nanking  
Inlet Brisaške Kuhinjske brisače Umivalne rute Voščene rute Posteljni vložki  
po najnižji ceni pri **K. WORSCHÉ, Maribor, Gosposka ulica št. 10.**

**Knjigovodjo (Knjigovodkinjo)** z dolgoletno prakso zmožna bilanc  
iščejo  
Strojne tovarne in livarne d. d. Ljubljana, Jugoslavija.  
**BRAKO MIRNA** najmodernejša urejena tovarna za izdelovanje najraznovrstnejših **pil**  
iz prvovrstnega materiala in v vsaki množini. Prevze-majo se tudi stare pile v novo nasekanje.  
**Brata KOLENC, Mirna, Dol.** Cene zmerne. Izvršitev točna. Pazite na znamko: **BRAKO MIRNA.**

